

REFERAT Digitaliserings- og Teknologiudvalget d. 25-03-2025

Mødedato Tirsdag d. 25. marts 2025 kl. 17:00

Mødested Mødecenter A, Lokale 3 på Ballerup Rådhus

Mødedeltagere Johan Müller (A) (1. viceborgmester), Allan Kristensen (C) (2. viceborgmester), Sandra Marsenic (A) (Afbud), Laila Busted (A), Mikael Wandel (V), Taner Genc (F), Özcan Kizilkaya (A), Morten Andersson (A), Elisabeth Gadegaard Wolstrup (kommunaldirektør), Eske Kock Pedersen, Nina Fittkau Birkmose

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Opfølgning på Baltorpskolens nedlukning af udvalgte sider.....	4
IT-Forsyningens ejerstrategi.....	7
Mobil- og apppolitikker.....	9
Status for it-mæssig understøttelse af Kommunalbestyrelsen.....	11
Godkendelse af referat (underskriftside).....	12

Punkt 1: Meddelelser

00.01.00-P35-200-22

1. I 2024 havde Ballerup Kommune i alt 96 indmeldte sikkerhedsbrud - heraf 66 sikkerhedsbrud kategoriseret som uopmærksomhed (utilsigtet videregivelse, fejljournalisering, usikker afsendelse), 17 system- eller leverandørfejl og 13 som ikke var sikkerhedsbrud. Ud af de 96 indmeldte sikkerhedsbrud blev 21 anmeldt til Datatilsynet. I vedhæftet bilag ses en oversigt over sikkerhedsbrud i 2024 fordelt på kategorier (slide 2), fordelt på kommunens centre/leverandører (slide 3) og en sammenligning med sikkerhedsbrud for de seneste fire år (slide 4).
2. IT-Forsyningens årsregnskab for 2024 er endnu ikke klart, og kan derfor ikke behandles på mødet i Digitaliserings- og Teknologiudvalget. Udvalget vil få årsregnskabet sendt pr. mail med mulighed for at give input forud for behandling i Økonomiudvalget.

Beslutning

Taget til efterretning

Bilag

Sikkerhedsbrud 2024

Afbud Sandra Marsenic (A)

Punkt 2: Opfølgning på Baltorpskolens nedlukning af udvalgte sider

85.15.00-A00-1-24

Tidligere behandling

Børne- og Skoleudvalget den 7. maj 2024 Punkt 8

Indhold

Sammendrag

Baltorpskolen har gennemført en forsøgsperiode med internetbegrænsninger på elevernes Chromebook for at mindske distraktion i undervisningen og for at fremme et bedre undervisningsmiljø.

Med denne sag præsenteres Digitaliserings- og Teknologiudvalget for Baltorpskolens erfaringer med at have internetbegrænsninger i en forsøgsperiode. Børne- og Skoleudvalget behandler sagen efterfølgende, med input fra Digitaliserings- og Teknologiudvalget, og tager stilling til, om initiativet kan fortsættes.

Baggrund

Skolebestyrelsen på Baltorpskolen ønskede at få lov til at blokere for internettet på udvalgte sider inden for kategorierne "sociale medier", "streaming", "spil" og "shopping". Ønsket var begrundet i flere drøftelser i skolebestyrelsen om veje til at sikre deres børn læring og til at sikre et bedre læringsmiljø. Skoleledelsen var enig i ønsket. Ønsket blev forelagt Digitaliserings- og Teknologiudvalget, som ikke anbefalede en lukning af internetsider overfor Børne- og Skoleudvalget.

Børne- og Skoleudvalget besluttede at indføre et forsøg på nedlukning af udvalgte sider på Chromebooks gældende fra maj 2024 og kalenderåret ud.

Sagsfremstilling

Forsøgsperioden med at begrænse internettet på Baltorpskolen er nu afsluttet. Børne- og Skoleudvalget ønskede, at der ved gennemførelse af forsøget blev foretaget en før- og eftermåling af resultaterne af indsatsen. Analysefirmaet Epinion har derfor udarbejdet en rapport, som evaluerer forsøget med adgangsbegrænsninger på internettet for elever på Baltorpskolen via deres chromebooks. Forsøget løb fra maj 2024 og året ud. Skolen har desuden en politik om at være mobilfri, hvilket gør, at det ikke har været aktuelt at stille kriterier op for brugen af smartphones.

Undersøgelsen bestod dels af en spørgeskemaundersøgelse blandt elever og lærere, der havde til formål at indsamle data til før- og eftermåling.

Dels af en række interviews, i form af et fokusgruppeinterviews med hhv. medarbejdere og elever fra udskolingen og mellemtrinnet, et interview med distriktsskoleleder og pædagogisk leder fra udskoling, samt et interview med skolens IT-ansvarlige medarbejder, som bl.a. har stået for det tekniske aspekt omkring blokering af hjemmesider.

Rapportens hovedkonklusioner

Størstedelen af personalet ønsker at fortsætte forsøgsordningen, men ikke uden forbehold.

- 57 % af lærerne ønsker at fortsætte forsøget. Særligt er der fokus på at bevare blokeringen af SoMe- og streaming-sider. De medarbejdere, der ønsker at fortsætte adgangsbegrænsningen, argumenterer for, at forsøget har medført et bedre undervisningsmiljø med mere fokuserede elever og færre online distraktioner.
- Der er opmærksomhed fra en mindre gruppe medarbejdere på, at adgangsbegrænsningen ikke nødvendigvis fremmer digital dannelse og ikke har skabt en markant forbedring af undervisningsmiljøet, da eleverne har fundet smutveje, samt at det generelt har besværliggjort dele af undervisningen.

Forsøgsordningen har haft en lille, men positiv betydning for undervisningsmiljøet.

- De mindst og mest læringsmotiverede elever påvirkes ikke væsentligt. Til gengæld opleves det, at det har haft en positiv effekt på elever fra 'mellemlgruppen' af elever, der oplever en øget koncentration og ro.
- Der er en opmærksomhed på, at internetbegrænsningen i sig selv ikke styrker elevernes digitale dannelse, som skolen er forpligtet til at sikre.
- Personalet og ledelsen finder det generelt gavnligt at sende et tydeligt signal til eleverne om, at især sociale medier, spil og streamingtjenester åbenlyst ikke har relevans i undervisningen.

Eleverne oplever, at deres frikvarterer er blevet kedeligere, men adgangsbegrænsningen har medført mindre digital mobning.

- Elever savner digitale fællesskaber og de sociale aktiviteter, de har i forbindelse med spil, streaming og sociale medier. Det får flere til at kede sig i frikvartererne. En løsning herpå er, at flere vælger at tage hjem i pauserne.
- Eleverne udtaler desuden, at flere elever blot finder alternative løsninger til at omgå internetbegrænsningerne. Nogle elever udtrykker sig positivt om begrænsningen, da de i nogle tilfælde har hjulpet dem til at koncentrere sig mere i undervisningen.

Digital mobning og elevernes sociale fællesskaber og frikvarter.

- Overordnet tyder analysen på, at forsøgsordningen har haft en lille, men positiv indvirkning på elevernes sociale fællesskaber i frikvartererne, især med hensyn til reduktion af digital mobning og fremme af fysiske aktiviteter og samvær.
- Flere elever tilbringer tid sammen, laver fysiske aktiviteter som boldspil eller leger udenfor, men samtidig har lærerne generelt ikke bemærket væsentlige ændringer i elevernes adfærd i frikvartererne.
- Analysen peger således på et opmærksomhedspunkt i forhold til at få sat noget andet i stedet for de digitale fællesskaber, som eleverne afgrænses fra i frikvartererne på grund af adgangsbegrænsningen.

Analysen kan ses af bilag: "Argumenter for og imod lukning af Internetsider"

Teknisk setup

Skolens IT-medarbejder har stået for den tekniske implementering. Der er fundet en nem løsning, hvor det er nemt at tilføje blokeringer af internetsider. Ved projektets afslutning er der blokeret 50 sider. Personalet har kunnet foreslå nye blokeringer, som løbende blev vurderet af ledelsen og IT-medarbejdere. Selve implementeringen af adgangsbegrænsningen har været ukompliceret for skolens IT-medarbejder, og det administrative tidsforbrug undervejs i forsøgsperioden har været meget begrænset (under 20 timer).

Lukning af de 4 S'er (spil, streaming, sociale medier, shopping)

Spil fremstår som den mest problematiske kategori, når det handler om at blokere adgangen. Analysen viser, at brugen af spil er steget markant. Det er vanskeligere at kontrollere adgangen til spilsider sammenlignet med de andre kategorier, da udbuddet er større.

Generelt kan det siges om lukning af de 4 S'er:

- Efter forsøgsordningen oplevede personalet en stigning i elevernes adgang til spil (fra 46% til 57% der observerede det dagligt eller hver time).
- Der var et fald i brugen af streaming (fra 42% til 32%) og sociale medier (fra 38% til 29%).
- Forsøgsordningen viser, at det er lettere at begrænse adgangen til streaming og sociale medier end til spil
- Forsøgsordningen viser, at der er en lille øget interesse for shoppingsider

Baltorpskolen vil gerne fortsætte ordningen. Det kræver en godkendelse fra Børne- og Skoleudvalget. Giver tilladelsen, kan skolen fortsætte ordningen, indtil andet beslutes. Det betyder, at skolen skal orientere Børne- og Skoleudvalget, hvis de på et tidspunkt beslutter, at de ikke ønsker at fortsætte med initiativet.

Administrationen bemærker, at Trivselskommissionen i tråd med forsøget på Baltorpskolen anbefaler, at der i alle grundskoler, på efterskoler, den forberedende grunduddannelse og ungdomsuddannelser indføres firewall, som skal spærre adgangen til ikke-relevante hjemmesider, apps og tjenester. Firewallen skal blokere for sider som fx sociale medier, spil, porno, shopping, gambling og gaming på skolernes internet

Sagen bliver efterfølgende forelagt Børne- og Skoleudvalget til beslutning.

Yderligere deltagelse på mødet

På Digitaliserings- og Teknologiudvalgets møde deltager Claus Bo Hansen fra Epinion og pædagogisk it- og digitaliseringskonsulent Jesper Hvenegaard Bak under behandlingen af sagen.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

1 bilag, heraf 1 anbefales

Beslutningen træffes af

Digitaliserings- og Teknologiudvalget

Indstilling

Center for Dagtilbud, Skoler og Klubber indstiller, at

1. Erfaringerne fra forsøgsperioden tages til efterretning.
2. Input til behandling af sagen drøftes og oversendes til Børne- og Skoleudvalget.
3. Det anbefales, at Baltorpskolen gives mulighed for at videreføre praksis med lukning af sider.

Beslutning

Indstillingens punkt 1: Taget til efterretning

Indstillingens punkt 2: Digitaliserings- og Teknologiudvalget drøftede sagen og sender følgende anbefalinger til behandlingen i Børne- og Skoleudvalget:

- at tænke over understøttelse af digital dannelse i konteksten med nedlukningen af sider
- at tænke over erstatning af de digitale fællesskaber
- at det er positivt at den tekniske opsætning har været uproblematisk

Indstillingens punkt 3: Beslutningen træffes af Børne- og Skoleudvalget

Bilag

ANBEFALES Evaluering af begrænset Internet på Baltorpskolen

Afbud Sandra Marsenic (A)

Punkt 3: IT-Forsyningens ejerstrategi

00.22.04-P35-7-25

Indhold

Sammendrag

Ballerup Kommunes administration indstiller, at den reviderede ejerstrategi for IT-Forsyningen I/S godkendes for at sikre den videre udvikling af IT-Forsyningens kerneopgave og derved stabil, sikker og effektiv it-drift for ejerkommunerne til gavn for borgere og virksomheder.

Bilagene om fokusområder er til orientering, da det er en handlingsplan til brug for IT-Forsyningens ledelse til arbejdet med at omsætte ejerstrategien til konkrete indsatser.

Baggrund

Der er i samarbejdskredsen for IT-Forsyningen (et administrativt samarbejdsforum bestående af IT-Forsyningens direktør og repræsentanter for de fem ejerkommuner på chefniveau) udarbejdet en revideret ejerstrategi og tilhørende handlingsplan i form af en række fokusområder for 2025-2029. Ejerstrategien skal godkendes politisk jf. IT-Forsyningens vedtægter § 12.

IT-Forsyningen har siden 2014 fokuseret på at etablere og konsolidere IT-Forsyningen som en stabil leverandør af it-drift til ejerkommunerne. Hertil kommer at Allerød Kommune er indtrådt i fællesskabet i 2018 og Fredensborg Kommune er indtrådt i 2023. Ejerstrategien skal være med til at sikre, at IT-Forsyningen fortsat udvikler egen kerneopgave, så ejerkommunerne gennem it-driftsfællesskabet kan leve op til de stadigt stigende krav og forventninger til solide, moderne og sikre digitale løsninger og velfærdsteknologier til borgere og virksomheder.

Sagsfremstilling

Der er i samarbejdskredsen for IT-Forsyningen i efteråret 2024 foregået dialog om og revision af den gældende ejerstrategi og tilhørende handlingsplan i form af en række fokusområder. Ejerstrategien skal godkendes politisk, jf. IT-Forsyningens vedtægter § 12. Ejerstrategien for 2025-2029 er behandlet i IT-Forsyningens bestyrelse den 18. december 2024.

Administrationen indstiller, at den udarbejdede ejerstrategi for IT-Forsyningen godkendes. Ejerstrategien er suppleret med en handlingsplan i form af en række fokusområder. For 2025-2029 vil der fra ejerkommunerne og IT-Forsyningen være fokus på følgende områder:

- Stabil og bæredygtig drift
- Effektivisering
- Udvikling af fællesskabet
- Sikkerhed
- Service.

Det vedlagte bilag om fokusområder er til orientering, da det er IT-Forsyningens ledelses handlingsplan til at omsætte ejerstrategien til konkrete indsatser. Ejerstrategien revideres og fremlægges til behandling inden udgangen af hver kommunalbestyrelsesperiode, dvs. næste revision sker inden udgangen af 2029. Revision af fokusområder sker ligeledes hvert fjerde år i samarbejdskredsen for IT-Forsyningen, som følger op på fokusområderne kvartalsmæssigt.

På mødet i Digitaliserings- og Teknologiudvalget vil digitaliseringschefen kort præsentere de fem fokusområder.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

5 bilag, heraf 1 anbefales

Beslutningen træffes af

Digitaliserings- og Teknologiudvalget

Indstilling

Center for Politik og Organisation indstiller, at

1. Ejerstrategi 2025-29 for IT-Forsyningen I/S sendes til godkendelse i Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen.

Beslutning

Indstillingen godkendt

Bilag

ANBEFALES IT-Forsyningens ejerstrategi 2025-29

IT-Forsyningens fokusområder 2025-2029

IT-Forsyningens vedtægter godkendt af Statsforvaltningen - september 2013

Allonge til IT-Forsyningens vedtægter godkendt af Ankestyrelsen - juli 2018

Allonge til IT-Forsyningens vedtægter godkendt af Ankestyrelsen - november 2023

Afbud Sandra Marsenic (A)

Punkt 4: Mobil- og apppolitikker

00.22.04-P35-9-25

Tidligere behandling

Digitaliserings- og Teknologiudvalget den 17. maj 2023 Punkt 3

Indhold

Sammendrag

Digitaliserings- og Teknologiudvalget præsenteres for og drøfter udrulning af såkaldte Mobile Applikation Management (MAM) og Mobile Device Management (MDM) på mobile enheder i Ballerup Kommune. Dette sker for at øge informationssikkerheden i forbindelse med overgang til M365 og for at leve op til KL's tekniske minimumsstandarder i kommuner.

Baggrund

KL udgav i 2021 første version af anbefalinger om tekniske minimumskrav og har senest opdateret rapporten i 2024, hvor der kom et par mindre justeringer. Formålet med anbefalingerne er at give kommunerne et overblik over hvilke sikkerhedsforanstaltninger, der kan betragtes som et minimumsniveau. Anbefalingerne er baseret på vejledninger fra Digitaliseringsstyrelsen, Center for Cybersikkerhed, Datatilsynet, eller best practise indenfor området.

Ballerup Kommuner er i maj overgået til M365. For at sikre den nødvendige sikkerhed for kommunens data på mobile enheder, og for at leve op til minimumkravene fra KL, har Ballerup Kommune lige som de øvrige IT-Forsyningskommuner, indført MAM (Mobile Applikation Management) og MDM (Mobile Device Management) på mobile enheder.

Det var planlagt at Kommunalbestyrelsen skulle rulles på M365 i forbindelse med kommunalbestyrelsesmødet den 31. marts 2025. Grundet en fejl, der slettede adgang til mobile enheder for størstedelen af kommunalbestyrelsesmedlemmerne, besluttede administrationen derfor at rulle kommunalbestyrelsen på M365 onsdag den 5. marts 2025. Kommunalbestyrelsen er nu også underlagt rammerne for MAM og MDM i Ballerup Kommune.

Sagsfremstilling

MAM og MDM er to måder at beskytte data på mobile enheder på. Mobile Application Management er regler og indstillinger i de applikationer der er på mobile enheder. I Ballerup Kommunes tilfælde på alle Microsoft Apps. Mobile Device Management styrer selve den mobile enhed.

KL's tekniske minimumskrav for mobile enheder (Bilag 1) stiller en række krav som kommunerne skal leve op til. Der skal dels være en adgangskode på minimum seks cifre eller biometrisk identifikation (ansigtsgenkendelse eller fingeraftryk) og dels skal følgende være opfyldt.

Minimumskravene er opfyldt når MAM og MDM-løsningen:

1. Sikrer, at de apps der må tilgå kommunens data, leveres som "managed apps".
2. Sikrer, at kommunens data holdes adskilt fra øvrige data.
3. Er i stand til at slette kommunens data på enheden i tilfælde af bortkomst.
4. Sletter kommunens data automatisk ved maksimalt ti fejlslagne loginforsøg.
5. Afviser mobile enheder, der er "rooted/jailbroken".
6. Mobile enheder (telefoner, tablets mv.) er krypterede som Center for Cybersikkerhed nævner i deres pjece "Mobilsikkerhed".
7. Skærmen låses automatisk efter nogle minutters inaktivitet.
8. Notifikationer fra på de applikationer, der kan indeholde følsomme oplysninger fra kommunen, vises i en form, så det alene er tydeligt, at der er en notifikation, eller helt slås fra.

Med den indførte MAM og MDM-styring lever Ballerup Kommune op til minimumskravene på mobile enheder, da det er vurderingen, at MAM-politikker sikrer tilstrækkeligt informationssikkerhedsniveau indtil alle telefoner er med MDM. Der er truffet beslutning om, at alle nye enheder skal have MDM aktiveret, når de anskaffes. Det betyder, at alle Ballerup Kommunes mobile enheder inden for en årrække, vil være indrulleret i MDM. Administrationen vil i løbet af 2025 vurdere, om denne proces med fordel kan fremskyndes.

Indførelsen af MAM og MDM betyder, at enhederne skal have et tilpas opdateret styresystem. Det kan variere fra model til model og mellem IOS og Android enheder, men det vil betyde, at telefoner vil blive udskiftet hurtigere end tidligere. Der er ikke lavet konkrete beregninger på den øgede udgift for dette.

På møde i Digitaliserings- og Teknologiudvalget gennemgår administrationen de implementerede MAM og MDM-politikker.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

1 bilag, heraf 1 anbefales

Beslutningen træffes af

Digitaliserings- og Teknologiudvalget

Indstilling

Center for Politik og Organisation indstiller, at

1. Præsentation af Mobile Application Management (MAM) og Mobile Device Management (MDM) i Ballerup Kommune tages til efterretning.
2. Mobile Application Management (MAM) og Mobile Device Management (MDM) drøftes.

Beslutning

Taget til efterretning og drøftet

Bilag

ANBEFALES Anbefalinger tekniske minimumskrav i kommunerne 2024 version 2025

Afbud Sandra Marsenic (A)

Punkt 5: Status for it-mæssig understøttelse af Kommunalbestyrelsen

00.01.00-P35-200-22

Indhold

Sammendrag

Digitaliserings- og Teknologiudvalget orienteres løbende om og drøfter aktuelle emner i relation til den generelle it-understøttelse af Kommunalbestyrelsen i Ballerup Kommune.

Baggrund

Digitaliserings- og Teknologiudvalget skal bidrage til den løbende vurdering af kommunalbestyrelsesmedlemmernes it grundlag, herunder såvel it-arbejdspladser, it-understøttelse og it-support.

Sagsfremstilling

Det drøftes, hvordan den generelle it-understøttelse af Kommunalbestyrelsen fungerer. Herunder drøftes status på First Agenda Prepare, Kilden, brug af iPads, Outlook mv.

På mødet præsenterer digitaliseringschefen status for bestilling og udlevering af bærbare computere til medlemmer af Kommunalbestyrelsen, som ønsker en PC i supplement til iPad'en.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

0 bilag

Beslutningen træffes af

Digitaliserings- og Teknologiudvalget

Indstilling

Digitalisering indstiller, at

1. Status på den generelle it-mæssige understøttelse af Kommunalbestyrelsen drøftes.

Beslutning

Drøftet

Afbud Sandra Marsenic (A)

Punkt 6: Godkendelse af referat (underskriftside)

00.01.00-P35-200-22

Beslutningen træffes af

Digitaliserings- og Teknologiudvalget

Indstilling

For at godkende referatet for dette møde skal alle medlemmer af udvalget klikke på "Godkendt".

Afbud Sandra Marsenic (A)